

Assens den 1. februar 2018

Notat til møde i økonomiudvalget i Assens Kommune den 19. februar 2018 vedrørende godkendelse af spildevandstakster.

Økonomiudvalget har på møde den 22. januar 2018 behandlet punktet "*Godkendelse af spildevandstakster 2018 for Assens Spildevand og Assens Renseanlæg*".

Udvalget besluttede, at anmode Assens Forsyning A/S' bestyrelse om en tydeliggørelse af årsagen til stigningen i spildevandstaksterne, herunder på hvilke måder Assens Forsyning adskiller sig fra øvrige forsyningsselskaber, konsekvenser af en udskydelse af anlægsprogrammet over en længere årrække samt Assens Spildevand A/S' forventede økonomi.

Assens Spildevand Forsyning ifht andre forsyninger

Assens Spildevand har på baggrund af Assens Kommunes spildevandsplan kloakeret store områder i det åbne land samt i væsentligt omfang separatkloakeret i byerne.

Assens Forsyning har på grund af ovenstående mere end fordoblet anlægsinvesteringerne i perioden fra 2013 og frem til i dag end i perioden før 2013.

Af bilag 1 fremgår Assens Forsynings investeringer sammenholdt med de øvrige fynske forsyninger. Investeringerne er anført som investeringer pr. debiteret vandmængde (solgt vand), således at investeringen er sat ifht forsyningernes indtægtsgrundlag.

Endvidere fremgår øvrige nøgletal af bilag 1 (gns. for de seneste tre år) for Assens Forsyning og de øvrige fynske forsyninger. Assens Forsyning har en høj ledningslængde pr. indbygger hvilket medfører, at forsyningen har et stort ledningsnet ifht indtægtsgrundlaget.

Assens Forsynings driftsomkostning pr m³ ses af være på niveau med de øvrige fynske forsyningsselskaber. Sættes driftsomkostningerne i forhold til ledningsnettets størrelse har Assens Forsyning en lav driftsomkostning pr meter ledning ifht de øvrige fynske forsyningsselskaber.

Fra og med 2017 er forsyningsselskaber i Danmark omfattet af en ny økonomisk regulering via ændringer i Vandsektorloven i 2016.

I den nye regulering fastsættes en økonomisk ramme for selskabet. Rammen udgør et loft for hvor meget forsyningen må opkræve ved forbrugerne.

Den økonomiske ramme fastsættes bl.a. ud fra de anlægsaktiver forsyningen havde ved indtræden i reguleringen, samt ud fra de foregående års gennemførte anlægsinvesteringer. Da Assens Spildevand som nævnt ovenfor har haft en høj anlægsinvestering de seneste år, har Assens Forsyning en økonomisk ramme der medfører, at der er "luft" på ca. 12 mio.kr. fra 2017-taksten op til den økonomiske ramme for 2017.

Dette medfører, at Assens Spildevand har mulighed for at hæve taksten, svarende til at der opkræves en yderligere indtægt på i alt 12 mio. kr. i 2017.

For spildevandselskaber er det for nuværende udmeldt en økonomisk ramme for 2017 og for reguleringsperioden 2018-2019. Hvis et selskab ikke opkræver den fulde økonomiske ramme for 2017 og 2018 skal opkrævningen foretages senest i 2019 for ikke at miste opkrævningsretten. Dvs. at opkræves de 12 mio. kr. ikke senest i 2019, kan de ikke opkræves efterfølgende og opkrævningsretten fortabes.

Det skal i øvrigt bemærkes, at den økonomiske regulering betyder at den økonomiske ramme reduceres hvert år med et generelt effektiviseringskrav på 2 %, hvilket betyder, at den indtægt forsyningen kan opkræve reduceres med 2 % hvert år. Ud over det generelle effektiviseringskrav kan det enkelte selskab også pålægges et individuelt effektiviseringskrav.

Forsyninger der har historisk lave investeringer vil typisk ikke have væsentlig "luft" fra den nuværende takst og til den økonomiske ramme, hvilket medfører, at disse selskaber ikke kan hæve taksten. Dette vanskeliggør bl.a. større investeringer uden optagelse af lån, der kan medføre væsentlige besparelser på sigt.

Endvidere adskiller Assens Forsyning sig ved, at en betydende virksomhed benytter det justerede betalingsprincip. Dette betyder, at virksomheden alene betaler for rensningen af spildevandet og ikke for transporten af spildevandet idet virksomheden har sin egen ledning til det offentlige rens anlæg. Dette bevirker, at Assens Spildevand årligt er gået glip af godt 3 mio. kr., svarende til ca. 2 kr. på spildevandstaksten og dermed en årlig ekstra omkostning på 280 kr. for en gennemsnitlighusstand.

Derudover er Assens Forsynings indtægt faldet fra 2014 i takt med, at virksomheder med vandforbrug på 500 m³ får stigende rabat på spildevandstaksten. Fra 2018 fås der nu 20 % rabat for vandmængder over 500 m³ og 60 % rabat ved vandmængder over 20.000 m³. Denne ordning er dog fælles for alle forsyningselskaber.

Økonomi

Assens Spildevand A/S er ansvarlig for anlæg, drift og vedligeholdelse af ledningsanlæg, pumper og regnvandsbassiner, der er ejet af Assens Spildevand.

Assens Rensning A/S er alene ansvarlig for anlæg, drift og vedligeholdelse af alle rens anlæg ejet af Assens Rensning.

Selskaberne har hver sin økonomiske ramme og reguleres derfor hver for sig.

Spildevandstaksten dækker dog omkostninger til anlæg, drift og vedligeholdelse af både transportsystemet og rens anlæggene, idet rens taksten der kun dækker anlæg, drift og vedligeholdelse af rens anlæggene, er indeholdt i spildevandstaksten.

Assens Rensning står i de kommende år over for investering i det nye rens anlæg i Assens. Investeringen er nødvendig for at sikre at erhvervs virksomheder i kommunen kan udvide deres produktion og sikre tilstrækkelig kapacitet til at nye erhvervs virksomheder kan etablere sig i kommunen.

Assens Renseanlæg, Gummerup Renseanlæg har allerede nu for lille kapacitet. Å Strand Renseanlæg har behov for renovering. Der er derfor behov for en meget snarlig investering i renselanlæg.

Det nye renselanlæg i Assens vurderes at koste ca. 250 mio. kr. Renseanlægget på 100.000 PE vil sikre, at der er plads til udvidelse af erhvervsvirksomheder. Renseanlægget kan endvidere udvides til en kapacitet på 150.000 PE.

Renseanlægget etableres med produktion af biogas til produktion af el og varme. Det nye renselanlæg forventes, at medføre en driftsbesparelse på ca. 8 mio. kr. (excl. moms.) årligt når alle eksisterende renselanlæg er nedlagt.

Derudover er der potentiale for at udnytte overskudsvarmen i det rensede spildevand til fjernvarme. Der er endvidere potentiale for at etablere turbine til at producere strøm på afløbet fra renselanlægget, idet der er en stor niveauforskel på renselanlæggets afløb og udløbet i Lillebælt.

Rensetaksten (som er indeholdt i spildevandstaksten) sænkes i 2018 med 4,88 kr. (excl. moms) ifht 2017-taksten, idet den økonomiske ramme for Assens Rensning A/S er reduceret i 2018. Den økonomiske ramme øges igen på sigt på grund af tillæg til rammen for bl.a. det nye renselanlæg i Assens. Rensetaksten skal hæves fra 2018 for at gældsætningen i Assens Rensning A/S holdes på et forsvarligt niveau. Spildevandstaksten vil dog falde allerede fra 2019.

Såfremt der ikke etableres et nyt renselanlæg skal der over de kommende år investeres ca. 250 mio. kr. for alene at renovere de eksisterende 8 renselanlæg, hvoraf de tre renselanlæg som nævnt ovenfor bør udvides og renoveres inden for samme tidshorisont som det nye renselanlæg kan etableres. Udvidelsen af to renselanlæg vil således at der skal investeres mere end 250 mio. kr. i de eksisterende renselanlæg.

Ved udvidelse og renovering af de eksisterende renselanlæg kan der imidlertid ikke opnås driftsbesparelse ifht i dag, idet anlæggene vil være for små til, at der kan etableres rentabel investering i produktion af el og varme. Driftsbesparselsen vil være med til at sikre en hurtigere gældsafvikling

Assens Spildevand står i de kommende år over for væsentlige investeringer i separatkloakeringer og afskærende ledninger, hvilket forventes at medføre en investering på i alt ca. 650 mio. kr. frem til og med 2026. Dette betyder, at der frem til og med 2026 skal investeres godt 70 mio. kr. årligt i anlægsprojekter.

Separatkloakeringerne er nødvendige dels på grund af centraliseringen af spildevandsrensningen (for ikke at pumpe regnvand til det nye renselanlæg i Assens). Derudover løses eksisterende problematikker med oversvømmelse af kældre, og øgede oversvømmelsesproblematikker, som følge af klimaændringerne kan kommes i forkøbet. Samtidigt vil separatkloakeringerne medføre væsentlige forbedringer i vandmiljøet, da vandløbene fremover vil friholdes for overløb af opspædet spildevand fra kloakkerne. Med afskæringen af alt spildevand til det nye renselanlæg i Assens undgås helt udledning af spildevand (renset og opspædet) til vandløb og søer.

Separatkloakeringen foretages i de områder, hvor ledningerne allerede i dag er i dårlig stand. 1/3 af det eksisterende ledningsnet er etableret i perioden 1960-1970 og er snart 50-60 år gamle og dermed teknologisk forældede og bør udskiftes i løbet af de kommende 10-15 år. De fællesledninger der udskiftes ved separatkloakering udgør langt hovedparten af de ledninger der er etableret i 1960-1970.

Med separatkloakeringen skiftes netop disse gamle ledninger, så opnås også en løbende udskiftning af ledninger der allerede i dag er i dårlig stand. De gamle ledninger betyder i øvrigt øget udgift til transport og rensning af uvedkommende vand samt rottegener og udgifter til ubedring af skader forårsaget af rotter.

Separatkloakeringen vil betyde, at der årligt forventes en besparelse på ca. 5 mio. kr (excl. moms). i transport og rensning på grund af den mindre vandmængde der skal transporteres og renses.

Såfremt spildevandstaksten ikke hæves og i stedet holdes på niveau med 2017-taksten vil gælden stige til 450 mio. kr. i 2040 og selskabet vil ikke kunne betale renter og afdrag i 2031 (der er her forudsat en årlig investering på 40 mio. kr. efter 2026). Ved fastholdelse af 2017-taksten vil gældskurven ikke kunne "knækkes" og gælden vil derfor konstant være stigende.

Såfremt, at taksten hæves svarende til, at den økonomiske ramme udnyttes fuldt ud, vil der frem til 2040 i stedet være en gæld på knap 150 mio. kr. og der kan løbende afvikles på gælden.

Som nævnt oven for har Assens Spildevand mulighed for på nuværende tidspunkt at hæve taksten, pga. forskellen mellem den nuværende indtægt og den økonomiske ramme, hvilket vil sikre, at anlægsinvesteringerne kan gennemføres samtidig med, at der afvikles på gælden efter 2026.

Med den nuværende regulering af vandsektoren vil muligheden for at opkræve forskellen mellem den nuværende indtægt og den økonomiske ramme bortfalde såfremt den ikke opkræves senest i 2019 for årene 2017 og 2018. Samtidigt betyder den nuværende regulering, at det forventes at blive vanskeligt at få tillæg til den økonomiske ramme fremover.

Den nuværende regulering trådte i kraft pr. 1. januar 2017 og reguleringen er derfor endnu ny, og den præcise regulering kendes derfor endnu ikke helt.

Der er dog i loven ikke nævnt mange mulighed for tillæg for den økonomiske ramme. Tillæg kan f.eks ikke opnås for omkostninger, som er forbundet med selskabets ordinære drift. Vurderet ud fra det foreløbige kendskab til reguleringen, vurderes det, at det vil være vanskeligt at få tillæg til den økonomiske ramme fremover.

Pga. den nye regulering af vandsektoren ser Assens Forsyning det som fordelagtigt og tilrådeligt at hæve taksten i 2018. Dels for at de planlagte anlægsinvesteringerne kan gennemføres, og dels fordi at det er usikkert om taksten senere kan hæves tilstrækkeligt til, at anlægsinvesteringerne kan gennemføres.

Spildevandstaksten anbefales derfor hævet som foreslået, men spildevandstaksten vil dog, som nævnt oven for, være faldende allerede fra 2019.

Administrationsbygningen med værksted er indregnet i spildevandstaksten. Administrationsbygningen udgør 1,32 kr./m³af spildevandstaksten, svarende til 185 kr. om året for en gennemsnitlig husstand med et vandforbrug på 140 m³.

Det skal bemærkes, at ovennævnte budget for renseanlæg, separatkloakeringer, afskærende ledninger samt driftsbesparelser i forbindelse med nyt renseanlæg og separatkloakeringer er overslag og derfor er forbundet med usikkerhed.

Udskydelse af anlægsprogram

Assens Forsyning ser det, som nævnt oven for, fordelagtigt og tilrådeligt at hæve taksten i 2018.

Der er dels behov for investeringer i renseanlæg (pga. manglende kapacitet på renseanlæggene) og tilhørende investeringer i separatkloakeringer og afskærende ledninger. Dels er det usikkert hvorvidt taksten kan hæves senere pga. den nye regulering.

Såfremt der ikke investeres i det nye renseanlæg nu, men i stedet investeres i de eksisterende opnås der ingen årlig driftsbesparelse, som anslås til ca. 8 mio. kr. årligt ved etablering af det nye renseanlæg.

En årlige driftsbesparelse på 8 mio. kr. ved etablering af det nye renseanlæg er betinget af, at alle eksisterende renseanlæg er nedlagt og at byerne er separatkloakeret. Separatkloakeringen vil medføre en yderlig besparelse på ca. 5 mio. kr.

Den samlede takststigning svarer til en stigning i vandafledningsafgiften for en gennemsnitshusstand på ca. 2.000 kr. i 2018 (incl moms). Da taksten falder allerede i 2019 vil dette beløb reduceres allerede fra 2019. Som nævnt tidligere reduceres den økonomiske ramme hvert år med minimum 2 %, hvilket medfører at den samlede indtægt der kan opkræves reduceres årligt med minimum 2 %

Besparelserne på 8 mio. kr./år og 5 mio. kr./år vil samlet betyde, at en gennemsnitlig husstand sparer ca. 1.300 kr. om året (incl. moms).

Dvs. at der for en gennemsnitlig husstand er en forskel på 700 kr. for den takststigningen i 2018 og besparelserne der opnås på sigt. Det skal dog bemærkes, at taksten allerede fra 2019 falder, og vil falde kontinuerligt.

Takststigningen benyttes til at reducere oversvømmelsesproblematikker, sikre mod effekterne af klimapåvirkningerne, udføre forsvarlig kloakreovering/udskiftning i tide, forbedringer af miljøet i form af bedre rensning og nedlæggelse af overløb, samt mulighed for såvel besparelser på såvel drift som anlæg på sigt.

Separatkloakeringen og etableringen af den afskærende ledning forventes udført over ca. 10 år, og bør gøres inden for det, der anlægsteknisk er muligt for forsyningen. Dels for at opnå den maksimale driftsbesparelse, og dels for at udnytte de tillæg der kan fås til den økonomiske ramme, der sikrer grundlaget for anlægsinvesteringerne.

Der kan med sikkerhed opnås tillæg til igangværende anlægsprojekter der er planlagt inden 1. marts 2016 og som afsluttes inden udgangen af 2019, hvilket gør at den økonomiske ramme øges. Herefter vil det være vanskeligere at opnå tillæg til den økonomiske ramme.

Såfremt taksten ikke hæves nu vurderes det, at det vil være meget vanskeligt at gennemføre de nødvendige separatkloakeringer og afskærende ledninger på sigt. Den økonomiske ramme vil falde kontinuerligt pga. løbende effektiviseringskrav og mulighederne for at opnå tillæg ved anlægsinvesteringer er meget usikre. Den økonomiske ramme vil derfor på sigt blive mindre end i dag.

Med den nuværende takst vil gælden stige kontinuerligt ved en årlig investering på 40 mio. kr., og ved en investering i denne størrelsesorden (eller mindre) vil det stort set ikke være muligt at gennemføre andet end løbende kloakreovering. En separatkloakering og afskærende ledninger vil derfor have meget lange udsigter.